

د افغانستان اسلامي جمهوریت

د عدلیې وزارت

رسمی جریده

قانون تشکیل و صلاحیت څارنوالی

تاریخ نشر: (۱۵) میزان سال ۱۳۹۲ هـ.ش

نمبر مسلسل: (۱۱۱۷)

در این شماره:

۱- قانون تشکیل و صلاحیت خرنوالی.

فرمان

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان در مورد توشیح، قانون تشکیل و صلاحیت څارنوالی

شماره: (۳۶)

تاریخ: ۱۳۹۲/۴/۲۲

ماده اول:

به تاسی از حکم فقره (۱۶) ماده (۶۴) قانون اساسی افغانستان، قانون تشکیل و صلاحیت څارنوالی که بر اساس فیصله شماره (۹۲) مورخ ۱۳۹۲/۲/۱۸ هیئت مختلط مجلسین شورای ملی به داخل (۸) فصل و (۴۰) ماده به تصویب رسیده، منظور می دارم.

ماده دوم:

این فرمان از تاریخ توشیح نافذ و همراه با قانون و فیصله هیئت مختلط مجلسین شورای ملی در جریده رسمی نشر گردد.

حامد کرزی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

دولت جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

فیصله

قانون تشکیل و صلاحیت څارنوالی

شماره: (۹۲)

تاریخ: ۱۳۹۲/۲/۱۸

به تاسی از حکم مندرج ماده صدم قانون اساسی افغانستان، هیئت مختلط مجلسین شورای ملی به ترکیب سه، سه نفر از اعضای جرگه قانون تشکیل و صلاحیت څارنوالی را در (۸) فصل و (۴۰) ماده توأم با یک سلسله تعدیلات برخی مواد در جلسه روز چهارشنبه مؤرخ ۱۸ ماه ثور سال ۱۳۹۲ فیصله نمود.

رئیس هیئت مختلط

مولوی حافظ عبدالقیوم

معاون هیئت مختلط

حاجی محمد عبده

فهرست مندرجات

قانون تشکیل و صلاحیت خارنوالی

فصل اول

احکام عمومی

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>	<u>ماده</u>
۱	مبانی	ماده اول:
۱	اهداف	ماده دوم:
۱	وظایف اساسی	ماده سوم:
۱	استقلالیت	ماده چهارم:
۲	طرز فعالیت	ماده پنجم:

فصل دوم

ترکیب و تشکیل خارنوالی

۲	تشکیل	ماده ششم:
۲	تشکیلات مرکزی	ماده هفتم:
۳	شورای عالی	ماده هشتم:

فصل سوم

صلاحیت ها و وظایف

۴	صلاحیت ها و وظایف شورای عالی	ماده نهم:
۴	طرز فعالیت شورای عالی	ماده دهم:
۵	صلاحیت ها و وظایف لوی خارنوال	ماده یازدهم:
۵	وظایف و صلاحیت های معاونان اداره خارنوالی	ماده دوازدهم:
۷	صلاحیت ها و وظایف خارنوالی در امور تحقیق جرایم	ماده سیزدهم:
۸	صلاحیت ها و وظایف ریاست خارنوالی در امور تعقیب قضائی	ماده چهاردهم:

- ماده پانزدهم: صلاحیت ها و وظایف خارنوالی در امور تحقیق و تنفیذ احکام ۹
- ماده شانزدهم: صلاحیت ها و وظایف ریاست تدقیق و مطالعات ۹

فصل چهارم

تشکیل، صلاحیت ها و وظایف خارنوالی ستره محکمه

- ماده هفدهم: خارنوالی ستره محکمه ۱۰
- ماده هجدهم: صلاحیت ها و وظایف خارنوالی در امور ستره محکمه ۱۰

فصل پنجم

تشکیل، صلاحیت ها و وظایف خارنوالی های استیناف

- ماده نوزدهم: تشکیل ۱۱
- ماده بیستم: ترکیب خارنوالی استیناف ۱۱
- ماده بیست و یکم: صلاحیت ها و وظایف خارنوالی استیناف ۱۱
- ماده بیست و دوم: عدم جواز استیناف و فرجام خواهی ۱۲
- ماده بیست و سوم: اعتراض و عدم قناعت ۱۲
- ماده بیست و چهارم: ارسال دوسیه به اداره خارنوالی ۱۲

فصل ششم

تشکیل، صلاحیت ها و وظایف خارنوالی های ابتدائیه

- ماده بیست و پنجم: ایجاد خارنوالی های ابتدائیه ۱۳
- ماده بیست و ششم: ترکیب خارنوالی های ابتدائیه ۱۳
- ماده بیست و هفتم: صلاحیت ها و وظایف خارنوالی ابتدائیه ۱۳

فصل هفتم

امور ذاتی خارنوالان

- ماده بیست و هشتم: شرایط استخدام خارنوال ۱۴
- ماده بیست و نهم: منظوری ۱۴

مکافات	۱۵	ماده سی ام:
تخلفات تأدیبی و وظیفوی	۱۵	ماده سی و یکم:
تخلفات جرمی و وظیفوی	۱۵	ماده سی و دوم:
عواقب تخلفات	۱۶	ماده سی و سوم:

فصل هشتم

احکام متفرقه

کارت هویت	۱۶	ماده سی و چهارم:
لباس خانونالان	۱۶	ماده سی و پنجم:
پیشنهاد مقررہ و وضع طرز العمل ها و لوايح	۱۶	ماده سی و ششم:
ثبوت دارائی	۱۷	ماده سی و هفتم:
نشریة اختصاصی	۱۷	ماده سی و هشتم:
مهر	۱۷	ماده سی و نهم:
تاریخ انفاذ	۱۷	ماده چهلم:

قانون تشکیل و صلاحیت خرنوالی

فصل اول

احکام عمومی

مبنی

ماده اول:

این قانون به تاسی از حکم مندرج فقره (۳) ماده یکصد و سی و چهارم قانون اساسی افغانستان، وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف این قانون عبارت اند از:

- ۱- تنظیم امور مربوط به تشکیل خرنوالی.
- ۲- تنظیم امور مربوط به صلاحیت ها و وظایف خرنوالی.
- ۳- حراست از حقوق و آزادی های فردی و عامه به منظور تحکیم حاکمیت قانون و تأمین عدالت.
- ۴- تنظیم امور ذاتی خرنوالان و کارکنان خدمات ملکی اداره خرنوالی.
- ۵- تنظیم امور مربوط به مسئولیت جزائی و تأدیبی خرنوالان.

وظایف اساسی

ماده سوم:

خرنوالی دارای وظایف اساسی ذیل می باشد:

- ۱- تحقیق عموم جرایم و اقامه دعوی جزائی و تعقیب آن علیه متهم در محاکم.
- ۲- نظارت از جریان تحقیق جرم، تنفیذ احکام قطعی محاکم و محلات سلب آزادی.

استقلالیت

ماده چهارم:

خرنوالی جزء قوه اجرائیه بوده، در اجراءات خود مستقل و تابع احکام قانون می باشد.

طرز فعالیت

ماده پنجم:

اداره څارنوالی دارای تشکیل مرکزی و محلی می باشد که تحت اثر لوی څارنوالی فعالیت می نماید. څارنوالی های محلی (ولایات و ولسوالی ها) صرف از اجراءات اداری خویش به والی و ولسوال مربوط گزارش می دهند.

فصل دوم

ترکیب و تشکیل څارنوالی

تشکیل

ماده ششم:

اداره څارنوالی متشکل است از:

۱- څارنوالی ستره محکمه.

۲- څارنوالی های استیناف.

۳- څارنوالی های ابتدائیه.

تشکیلات مرکزی

ماده هفتم:

(۱) لوی څارنوالی متشکل است از:

۱- لوی څارنوال.

۲- معاونیت لوی څارنوالی در امور تحقیق جرایم.

۳- معاونیت لوی څارنوالی در امور تعقیب قضایی.

۴- معاونیت لوی څارنوالی در امور عسکری.

۵- معاونیت لوی څارنوالی در امور اداری.

۶- ریاست څارنوالی تحقیق جرائم.

۷- ریاست څارنوالی تعقیب قضایی.

۸- ریاست څارنوالی نظارت بر امور تحقیق.

۹- ریاست څارنوالی نظارت بر محلات سلب آزادی و تنفیذ احکام.

۱۰- ریاست خرنوالی مبارزه با جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی.

۱۱- ریاست خرنوالی مبارزه علیه مسکرات و مواد مخدر.

۱۲- ریاست خرنوالی مبارزه علیه فساد اداری.

۱۳- ریاست خرنوالی منع خشونت علیه زن.

۱۴- ریاست تدقیق و مطالعات.

۱۵- ریاست تفتیش داخلی.

۱۶- ریاست تحریرات و دارالانشاء.

۱۷- ریاست پلان و پالیسی.

۱۸- ریاست منابع بشری.

۱۹- ریاست مالی و اداری.

۲۰- ریاست ارتباط و اطلاعات عامه.

۲۱- بورد مشاورین.

(۲) طرز العمل کاری ادارات مندرج فقره (۱) این ماده توسط شورای عالی لوی خرنوالی تصویب می گردد.

(۳) لوی خرنوالی در امور عسکری (قوای مسلح، پولیس، مؤظفین امنیت ملی و سایر ادارات دارای تشکیلات عسکری) دارای تشکیلات مندرج اجزای (۶، ۷، ۸، ۹ و ۱۲) فقره (۱) این ماده نیز می باشد.

شورای عالی

ماده هشتم:

به منظور تنظیم بهتر اجراءات ادارات تحت اثر و مراقبت از پیشبرد سالم آن، شورای عالی اداره خرنوالی به ترکیب ذیل ایجاد می گردد:

۱- لوی خرنوال به حیث رئیس.

۲- معاونان لوی خرنوال به حیث اعضاء.

۳- رؤسای خرنوالی های مندرج فقره (۱) ماده هفتم این قانون به حیث اعضاء.

فصل سوم

صلاحیت ها و وظایف

صلاحیت ها و وظایف شورای عالی

ماده نهم:

شورای عالی اداره خارنوالی دارای صلاحیت ها و وظایف ذیل می باشد:

- ۱- تصویب ستراتیژی، پالیسی و پلان کاری اداره لوی خارنوالی.
- ۲- بررسی و تحلیل موضوعات جزایی و اداری پیشنهاد شده و اتخاذ تصمیم لازم در زمینه.
- ۳- بررسی احصائیه های جرمی، تحلیل و ارزیابی علل و انگیزه بالا رفتن گراف ارتکاب جرایم و اتخاذ تصمیم در مورد جلوگیری و مبارزه با آن.
- ۴- اتخاذ تصمیم در مورد استهدآت خارنوالی ها.
- ۵- اتخاذ تدابیر به منظور ارتقای ظرفیت کاری خارنوالان و تربیه و آموزش کادر های مسلکی و اداری اداره خارنوالی.
- ۶- استماع گزارش سالانه و گزارش های دوره ای ادارات مربوط و اتخاذ تصمیم لازم در زمینه.
- ۷- تهیه مسوده اسناد تقنینی در عرصه کاری مربوط.
- ۸- تثبیت و ارتقای درجه امتیاز مسلکی و کادری خارنوالان و تصویب آن.
- ۹- تصویب لوایح و طرز العمل های مربوط.
- ۱۰- تعیین کارت هویت و تثبیت یونیفورم خارنوالان.
- ۱۱- تائید طرح تشکیل و بودجه سالانه خارنوالی.
- ۱۲- بررسی سایر امور مربوط به اداره خارنوالی که لوی خارنوال به شورای عالی محول می نماید.
- ۱۳- بررسی شکایات خارنوالان و سایر کارکنان خدمات ملکی و اتخاذ تصمیم در زمینه.

طرز فعالیت شورای عالی

ماده دهم:

طرز فعالیت و تدویر جلسات شورای عالی اداره خارنوالی طبق طرز العمل جداگانه که توسط آن شوری تصویب می گردد، تنظیم می شود.

صلاحیت ها و وظایف لوی څارنوال

ماده یازدهم:

لوی څارنوال دارای صلاحیت ها و وظایف ذیل می باشد:

- ۱- رهبری ادارات تحت اثر در مرکز و ولایات و مراقبت از اجراءات آنها مطابق احکام قانون.
- ۲- ریاست از شورای عالی اداره څارنوالی.
- ۳- اصدار اوامر و هدایات به څارنوالان و ادارات تحت اثر و تائید یا رد و یا تعدیل نظریات، تصامیم و قرارهای آنها مطابق احکام قانون.
- ۴- تعلیق و ممنوع الخروجی و سایر تدابیر احتیاطی و مالی علیه متهمین و رفع آن مطابق احکام قانون.
- ۵- مطالبه تجدید نظر بر فیصله های قطعی محاکم در موضوعات جزایی به سبب ظهور دلایل جدید طبق احکام قانون.
- ۶- ارائه پیشنهاد به شورای عالی ستره محکمه مبنی بر تدویر جلسه فوق العاده آن شوری در رابطه به تجدید نظر بر فیصله های قطعی دیوان های ستره محکمه در موضوعات جزایی.
- ۷- اشتراک در جلسات قضایی شورای عالی ستره محکمه مبنی بر تجدید نظر در قضایای جزایی و در سایر موضوعات بنابر درخواست آن شوری.
- ۸- تفویض صلاحیت تحقیق در صورت لزوم از یک څارنوالی به څارنوالی دیگر.
- ۹- پیشنهاد تبدیل محکمه در قضایای جزایی به شورای عالی ستره محکمه مطابق احکام قانون.
- ۱۰- تقرر، تبدیل، ترفیع، تقاعد، انفکاک و قبول استعفای څارنوالان و سایر کارکنان و یا پیشنهاد آن به مراجع ذیصلاح مطابق به احکام قانون.
- ۱۱- نظارت از رعایت حقوق مظنونین، متهمین و مجرمین.
- ۱۲- ارائه گزارش اجراءات څارنوالی به شورای ملی و عندالمطالبه به رئیس جمهور.
- ۱۳- اجرای سایر امور مطابق احکام قانون.

وظایف و صلاحیت های معاونان اداره څارنوالی

ماده دوازدهم:

(۱) وظایف و صلاحیت های معاون اداره څارنوالی در امور تحقیق جرایم:

- ۱- رهبری و سازماندهی پیشبرد امور تحقیق بدخل میعاد قانونی و اعمال وظایف مطابق احکام قانون.
- ۲- مراقبت از اتخاذ تصمیم څارنوالان تحقیق در مورد قانونیت توقیف متهمین.

۳- اصدار هدايات به څارنوالان تحقيق در جهت اجتناب از بي سرنوشتي مزنونين و متهمين.

۴- ارائه به موقع گزارش امور به مقام لوی څارنوال.

۵- پیشنهاد حالت تعلیق و ممنوع الخروجی و سایر تدابیر احتیاطی و مالی علیه متهمین و رفع آن به مقام لوی څارنوال مطابق احکام قانون.

(۲) وظایف و صلاحیت های معاون اداره څارنوالی در امور تعقیب قضایی:

۱- رهبری و سازماندهی اجراءات څارنوالی های استیناف مرکز و ولایات از حیث مطابقت با قانون.

۲- ملاحظه و اتخاذ تصمیم در مورد تصامیم اتخاذ شده ریاست څارنوالی های فوق الذکر.

۳- اتخاذ تصمیم مبنی بر تأیید فیصله های محاکم استیناف و دیوان های مربوط ستره محکمه در صورت عدم موجودیت خطا در تطبیق و تاویل قانون در فیصله های متذکره.

۴- اتخاذ تصمیم و ترتیب اعتراض علیه فیصله های صادره محاکم استیناف در صورت موجودیت خطا در تطبیق و تاویل قانون در فیصله های محاکم استیناف و تقدیم آن به دیوان های مربوط ستره محکمه دولت جمهوری اسلامی افغانستان.

(۳) وظایف و صلاحیت معاون لوی څارنوالی در امور عسکری:

۱- رهبری و سازماندهی اجراءات څارنوالان عسکری در مرکز و ولایات از حیث مطابقت با قانون.

۲- اتخاذ تصمیم در مورد فیصله های محاکم استیناف و دیوان عسکری ستره محکمه دولت جمهوری اسلامی افغانستان.

۳- مراقبت از رعایت قانونیت در اجراءات څارنوالان عسکری تحت اثر.

۴- اتخاذ تصمیم در مورد قناعت و یا اعتراض بر فیصله های محاکم استیناف عسکری.

۵- تقدیم اعتراض بر فیصله های محاکم عسکری استیناف و تقدیم آن به دیوان عسکری ستره محکمه دولت جمهوری اسلامی افغانستان.

(۴) صلاحیت ها و وظایف معاونیت اداری.

معاونیت اداری، دارای صلاحیت ها و وظایف ذیل می باشد:

۱- ترتیب بودجه و تشکیل اداره څارنوالی در تفاهم با مراجع مربوط طبق احکام قانون.

۲- تنظیم امور ذاتی څارنوالان و سایر کارکنان اداری اداره څارنوالی.

۳- ارائه خدمات مالی و تدارکاتی ادارات تحت اثر لوی څارنوال طبق اسناد تقنینی مربوط.

۴- تطبیق بودجه څارنوالی.

۵- حفاظت و مراقبت دارائی منقول و غیر منقول اداره څارنوالی.

۶- تنظیم دوره ستاژ څارنوالان و تدویر کورس های آموزشی، کنفرانس ها، سیمینار ها و سایر برنامه های ارتقای ظرفیت څارنوالان و کارکنان مربوط.

۷- انجام سایر صلاحیت ها و وظایف اداری مطابق اسناد تقنینی مربوط.

(۵) وظایف و صلاحیت ریاست های عمومی څارنوالی های مبارزه علیه امنیت داخلی و خارجی، څارنوالی اختصاصی مبارزه با مواد مخدر و مسکرات و څارنوالی مبارزه با خشونت علیه زن مطابق به احکام قوانین خاص شان اعمال می گردد.

(۶) وظایف و صلاحیت سایر ریاست ها طبق قانون اعمال می گردد.

(۷) معاونان لوی څارنوال صلاحیت ها و وظایف بخش های مربوط را تحت نظر لوی څارنوال اعمال می نمایند.

(۸) معاونان لوی څارنوال هر یک از اجراءات بخش های مربوط واری و نزد لوی څارنوال مسئول می باشند.

(۹) در غیاب لوی څارنوال یکی از معاونان که به او تفویض صلاحیت شده باشد، علاوه از اعمال صلاحیت امور مربوط، صلاحیت لوی څارنوال را در سائر بخش ها نیز اعمال می کند.

صلاحیت ها و وظایف څارنوالی در امور تحقیق جرایم

ماده سیزدهم:

(۱) څارنوالی در امور تحقیق جرایم، دارای صلاحیت ها و وظایف ذیل می باشد:

۱- تحقیق قضایای جرمی بعد از دریافت محاضر کشفی از طریق مراجع ذیصلاح مربوط یا حصول اطلاع از وقوع جرم یا موجودیت قرائن مبنی بر وقوع آن.

۲- جمع آوری دلایل الزام و انتساب جرم یا رد آن به شخص مظنون.

۳- مطالبه اسناد و مدارک اضافی مربوط به وقوع جرایم و شناسائی مرتکب آن از مراجع ذیصلاح کشف و امر به نحوه جمع آوری دلایل مربوط و رهنمائی لازم در زمینه در جریان اكمال تحقیق یا سیر محاکمه.

۴- ارائه پیشنهاد اجازه تلاشی منزل رهائشی و سایر ساختمان های شخصی و مسکونی یا انسداد مؤقت آن به محکمه ذیصلاح طبق احکام قانون.

۵- مطالبه نظر اهل خبره، رهنمائی لازم در زمینه یا تعیین اهل خبره دیگر در صورت اعتراض علیه آنها یا نظر ارایه شده توسط آنها.

۶- صدور امر احضار یا گرفتاری، نظارت و توقیف مظنون یا متهم یا الغای آن مطابق احکام قانون.

۷- پیشنهاد تمدید توقیف متهم به محکمه ذیصلاح مطابق احکام قانون.

۸- اعاده محاضر کشفی در صورت عدم رعایت احکام قانون در اجراءات.

۹- صدور قرار مبنی بر تعقیب قضائی متهم مطابق احکام قانون.

۱۰- انصراف از تعقیب عدلی مظنون و متهم یا اصدار قرار عدم لزوم اقامه دعوی یا حفظ دوسیه جزایی مطابق احکام قانون.

۱۱- اتخاذ تصمیم در مورد اشیای ضبط شده متعلق به جرم یا ناشی از آن در حدود احکام قانون.

۱۲- اتخاذ تصمیم در مورد انجماد یا ضبط یا منع تصرف دارایی متهم در جرایم مالی یا فساد اداری و سایر جرایمی که ایجاب مصادره، رد مال یا جبران ضرر را نماید یا پیشنهاد آن به محکمه مطابق احکام قانون.

۱۳- امر به رهائی متهم از توقیف به تضمین بالمال یا بدون آن یا اتخاذ تدابیر احتیاطی دیگر طبق احکام قانون.

۱۴- پیشنهاد تعلیق وظیفه متهم به محکمه در صورتیکه جریان تحقیق به اخلال مواجه باشد.

۱۵- رعایت حقوق مظنونین و متهمین مطابق قانون اساسی و سایر قوانین نافذ.

۱۶- انجام سایر وظایف و صلاحیت ها مطابق احکام قانون.

(۲) خارنوال تحقیق مکلف است، در احوال مندرج اجزای (۷ - ۸ - ۹ - ۱۰ - ۱۱ - ۱۲ و ۱۳) فقره (۱) این ماده تائید رئیس خارنوالی مربوط را در زمینه اخذ نماید.

صلاحیت ها و وظایف ریاست خارنوالی در امور تعقیب قضائی

ماده چهاردهم:

خارنوالی در امور تعقیب قضائی دارای صلاحیت ها و وظایف ذیل می باشد:

۱- بررسی اوراق تحقیق و اتهامنامه و تحلیل نتایج حاصله و قرار خارنوالی مربوط مبنی بر تعقیب قضایی متهم مطابق احکام قانون.

۲- اصدار قرار رهائی متهم مطابق به احکام قانون.

۳- تائید قرار و نتایج حاصله از تحقیق مندرج اتهامنامه یا رد آن و رهنمایی لازم در رفع نواقص مذکور.

۴- مطلع ساختن اشخاص ذیعلاقه از تاریخ و زمان جلسات قضائی.

۵- اشتراک در جلسات قضائی به منظور ارائه توضیحات و دفاع از دعوای اقامه شده در پیشگاه محکمه.

۶- استدلال و تحلیل مسائلی که حین رسیدگی قضیه در محکمه مطرح می گردد.

۷- اعتراض یا قناعت بر قرار و فیصله محکمه.

۸- اطلاع به مراجع سلب آزادی از تصمیم و قرار یا حکم محکمه در مورد سرنوشت متهم تحت توقیف.

۹- اطلاع به مراجع پولیس در مورد متهمی که به حکم قطعی محکمه به جزای تنفیذی سلب آزادی محکوم گردیده و تحت توقیف قرار نگرفته و یا رها شده باشد.

۱۰- انجام سایر وظایف و صلاحیت ها مطابق احکام قانون.

صلاحیت ها و وظایف خارنوالی در امور تحقیق و تنفیذ احکام

ماده پانزدهم:

(۱) خارنوالی در امور تحقیق و تنفیذ احکام دارای صلاحیت ها و وظایف ذیل می باشد:

- ۱- نظارت از قانونیت اجراءات در مراجع تحقیق.
  - ۲- نظارت از تطبیق و تنفیذ قرار ها و فیصله های محاکم در قضایای جزایی.
  - ۳- نظارت از محلات سلب آزادی به منظور اطمینان از رعایت احکام قانون در مورد اشخاص تحت نظارت، توقیف، محبوس و محجوز.
  - ۴- استماع شکایات و اخذ درخواست اشخاص تحت نظارت، توقیف، محبوس و محجوز.
  - ۵- جلوگیری از گرفتاری و توقیف غیرقانونی در محلات سلب آزادی و توقیف بیشتر از میعاد معین قانونی.
  - ۶- نظارت از رعایت حفظ الصحة، اعاشه و اباته و رعایت حقوق بشری در نظارت خانه ها، توقیف خانه ها، محابس و مراکز اصلاح و تربیت اطفال و امر انتقال اشخاص تحت نظارت یا توقیف و محبوسین و محجوزین مریض حسب احوال به مراکز صحی خارج از محلات مذکور طبق اسناد تقنینی مربوط.
  - ۷- رهائی به موقع محبوسین بعد از سپری نمودن مدت محکومیت یا عفو مجازات.
- (۲) خارنوالی به استثنای جزء (۲) ماده سوم این قانون نمی تواند سایر امور مربوط به وزارت ها و ادارات دولتی را نظارت نماید.

صلاحیت ها و وظایف ریاست تدقیق و مطالعات

ماده شانزدهم:

ریاست تدقیق و مطالعات دارای صلاحیت ها و وظایف ذیل می باشد:

- ۱- تدقیق دوسیه های جزایی که از طرف لوی خارنوال یا معاونان وی محول می گردد و ابراز نظر در زمینه.
- ۲- تهیه و ارائه مشوره های قانونی در برابر استهدآت خارنوالی.
- ۳- تهیه و ترتیب احصائیه جرایم و تنظیم بانک معلوماتی قضایای جرمی.
- ۴- تهیه و ترتیب مسوده های اسناد تقنینی مربوط.
- ۵- تدقیق و مطالعه رساله ها و تالیفات مربوط به کادر مسلکی خارنوالی و ابراز نظر در زمینه.
- ۶- طرح و ترتیب لوایح طرز العمل ها و رهنمود های کاری خارنوالی.

۷- انجام سایر وظایفی که از طرف لوی څارنوال محول می گردد.

فصل چهارم

تشکیل، صلاحیت ها و وظایف څارنوالی ستره محکمه

څارنوالی ستره محکمه

ماده هفدهم:

څارنوالی ستره محکمه در مرکز اداره څارنوالی فعالیت نموده و دارای بخش های ذیل می باشد:

- ۱- څارنوالی جزای عمومی.
- ۲- څارنوالی جرایم علیه امنیت عامه.
- ۳- څارنوالی جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی و جرایم وظیفوی منسوبین ریاست عمومی امنیت ملی.
- ۴- څارنوالی جرایم وظیفوی قوای مسلح، پولیس، مؤظفین امنیت ملی و سایر ادارات دارای تشکیلات عسکری.
- ۵- څارنوالی جرایم فساد اداری.
- ۶- څارنوالی جرایم مواد مخدر و مسکرات.
- ۷- څارنوالی جرایم اطفال.

صلاحیت ها و وظایف څارنوالی در امور ستره محکمه

ماده هجدهم:

څارنوالی ستره محکمه دارای صلاحیت ها و وظایف ذیل می باشد:

- ۱- فرجام خواهی یا انصراف از آن طبق احکام قانون.
- ۲- اعتراض بر فیصله های جزایی محاکم استیناف مطابق احکام قانون.
- ۳- تعقیب قضیه در مرحله فرجام خواهی و تجدید نظر ستره محکمه.
- ۴- ارائه معلومات و توضیحات در برابر پرسش های شفاهی یا تحریری اعضای دیوان یا مستشاران مربوط.
- ۵- انجام سایر وظایفی که طبق احکام قانون از طرف لوی څارنوال محول می گردد.

فصل پنجم

تشکیل، صلاحیت ها و وظایف خارنوالی های استیناف

تشکیل

ماده نهم:

هر ولایت دارای خارنوالی استیناف می باشد که وظایف و صلاحیت های خویش را مطابق احکام قانون اعمال می نماید.

ترکیب خارنوالی استیناف

ماده بیستم:

خارنوالی استیناف دارای بخش های ذیل می باشد:

- ۱- خارنوالی تحقیق جرایم.
- ۲- خارنوالی تعقیب قضایی.
- ۳- خارنوالی نظارت بر اجراءات تحقیق، تنفیذ احکام و محلات سلب آزادی.

صلاحیت ها و وظایف خارنوالی استیناف

ماده بیست و یکم:

خارنوالی استیناف صلاحیت ها و وظایف مندرج مواد (۱۴، ۱۵ و ۱۶) این قانون را در حوزه ولایت مربوط حسب ذیل اعمال می نماید، مگر اینکه قانون طور دیگری حکم نموده باشد:

- ۱- نظارت از اجراءات مراجع تحقیق در خارنوالی های ابتدائیه در ساحة مربوط.
- ۲- نظارت از قانونیت اجراءات هر بخش مربوط در حوزه ولایت.
- ۳- تائید یا رد تصامیم و قرار های خارنوالی های ابتدائیه طبق احکام قانون.
- ۴- استیناف خواهی بر حکم صادره محکمه ابتدائیه یا انصراف از آن طبق احکام قانون.
- ۵- تعقیب قضیه در مرحله استیناف.
- ۶- مطالبه توقیف متهم رها شده یا تمدید توقیف متهم در جریان محاکمه یا اعتراض بر امر رهایی متهمین که تمدید توقیف آن از محکمه مطالبه شده باشد.
- ۷- مطالبه اتخاذ تدابیر احتیاطی به منظور تضمین تنفیذ مجازات و تعویضات مالی.
- ۸- قناعت و عدم قناعت به قرار و فیصله محکمه استیناف طبق احکام قانون.

عدم جواز استیناف و فرجام خواهی

ماده بیست و دوم:

(۱) استیناف و فرجام خواهی در حالات ذیل جواز ندارد:

۱- هرگاه محکمه ابتدائیه در جرم جنحه الی یکسال حبس یا جزای نقدی الی مبلغ یکصد هزار افغانی جزاء حکم نموده باشد، څارنوال نمی تواند استیناف خواهی نماید.

۲- هرگاه محکمه استیناف در جرم جنحه الی دو سال حبس یا جزای نقدی الی مبلغ دو صد هزار افغانی یا هر دو جزاء حکم نموده باشد، څارنوال نمی تواند فرجام خواهی نماید.

(۲) څارنوال استیناف دوسیه های قابل فرجام خواهی را در مرکز به څارنوالی ستره محکمه ارسال می نماید.

اعتراض و عدم قناعت

ماده بیست و سوم:

(۱) څارنوال استیناف قرار څارنوالان بخش ها و څارنوالان ابتدائیه شهری و څارنوالان ولسوالی های مربوط را غور و بررسی نموده، در مورد رد یا تائید آن تصمیم اتخاذ می کند. در صورت رد و عدم قناعت به قرار صادره، دلایل خود را توضیح و در صورت ایجاب غرض تصحیح به مرجع مربوط هدایت می دهد.

(۲) هرگاه قرار څارنوال ابتدائیه مبنی بر قناعت به حکم یا قرار محکمه باشد، څارنوال استیناف می تواند دلایل رد و عدم قناعت خویش را بر حکم یا قرار توضیح نموده و در موعد معین به محکمه استیناف مربوط ارسال نماید.

ارسال دوسیه به اداره څارنوالی

ماده بیست و چهارم:

(۱) هرگاه څارنوال استیناف به حکم و فیصله محکمه ابتدائیه یا استیناف در جرم جنایت قناعت نماید، با رعایت احکام این قانون دوسیه را غرض اتخاذ تصمیم بعدی به څارنوالی ستره محکمه ارسال می نماید.

(۲) هرگاه لوی څارنوال یا معاون تعقیب قضایی به تصمیم څارنوالی ستره محکمه مبنی بر قناعت به حکم صادره در جرم جنایت موافق نباشد، درخواست فرجام خواهی خویش را با ذکر دلایل به مرجع مربوط ارسال می نماید.

فصل ششم

تشکیل، صلاحیت ها و وظایف خارنوالی های ابتدائیه

ایجاد خارنوالی های ابتدائیه

ماده بیست و پنجم:

خارنوالی ابتدائیه در مرکز ولایت و ولسوالی و نواحی شهری (موازی با محاکم ابتدائیه یا دیوان های ابتدائی جزائی محاکم) تحت اثر خارنوالی استیناف مربوط ایجاد می گردد.

ترکیب خارنوالی های ابتدائیه

ماده بیست و ششم:

خارنوالی ابتدائیه دارای بخش های ذیل می باشد:

- ۱- خارنوالی تحقیق جرایم.
- ۲- خارنوالی تعقیب قضائی.
- ۳- خارنوالی نظارت بر اجراءات مراجع تنفیذ احکام.
- ۴- خارنوالی کارکنان اداری.

صلاحیت ها و وظایف خارنوالی ابتدائیه

ماده بیست و هفتم:

خارنوالی های ابتدائیه تمام وظایف و صلاحیت بخش ها را در حوزه مربوطه انجام و اعمال می نماید، مگر اینکه به حکم قانون در حیطه صلاحیت خارنوال استیناف یا ریاست های مرکزی قرار داشته باشد.

فصل هفتم

امور ذاتی ځارنوالان

شرایط استخدام ځارنوال

ماده بیست و هشتم:

(۱) شخص واجد شرایط ذیل به حیث ځارنوال استخدام شده می تواند:

- ۱- داشتن تابعیت افغانستان.
  - ۲- داشتن حد اقل سند لسانس از پوهنځی حقوق یا شرعیات.
  - ۳- عدم حرمان از حقوق مدنی.
  - ۴- عدم عضویت در احزاب سیاسی.
  - ۵- عدم محکومیت به جرایم فساد اداری، جنحه عمدی یا جنایت.
  - ۶- عدم اعتیاد به مواد مخدر.
  - ۷- اكمال دوره ستاژ ځارنوالی یا اكمال دوره ستاژ مراکز آموزش حقوقی و قضائی یا داشتن تجربه کاری الی سه سال در مراجع عدلی و قضائی یا قانون گذاری.
  - ۸- اكمال سن (۲۴) سالگی.
- (۲) شخصی به حیث ځارنوال عسکری مقرر شده می تواند که علاوه بر داشتن شرایط مندرج فقره (۱) این ماده حایز شرایط مندرج قانون امور ذاتی پولیس نیز باشد.

منظوری

ماده بیست و نهم:

- (۱) تقرر، تبدیل، ترفیع، تقاعد، رفع تقاعد، تثبیت و تعدیل رتبه و استعفای ځارنوالان ملکی بست های سوم و پاینتر از آن و ځارنوالان عسکری به شمول رتب دگروال و پاینتر از آن به پیشنهاد معاونیت مربوط و منظوری لوی ځارنوال صورت می گیرد.
- (۲) تقرر، تبدیل، تقاعد و استعفای ځارنوالان ملکی بست های دوم و بالاتر از آن و ځارنوالان عسکری رتب برید جنرالی و بالاتر از آن به تصویب شورای عالی ځارنوالی، پیشنهاد لوی ځارنوال و منظوری رئیس جمهور صورت می گیرد.

(۳) تقرر، تبديل، ترفيع، تمديد خدمت، تقاعد و رفع آن، اعطای موافقه، قبول استعفی، رخصتی و سایر حقوق، امتیازات و مکلفیت های خارنوالان که در این قانون پیشبینی نه گردیده است، حسب احوال طبق احکام قانون کار، قانون کارکنان خدمت ملکی، قانون امور ذاتی پولیس و سایر اسناد تقنینی مربوط صورت می گیرد.

(۴) خارنوال ملکی و عسکری با اكمال سن (۶۵) سالگی یا چهل سال خدمت بالفعل به تقاعد سوق گردیده و تمديد خدمت نمی گردد.

(۵) امور ذاتی کارکنان خدمات ملکی اداره خارنوالی طبق احکام قانون کار و قانون کارکنان خدمات ملکی صورت می گیرد.

مکافات

ماده سی ام:

اعطای تقدیرنامه، تحسین نامه و مکافات نقدی برای خارنوالان و سایر کارکنان طبق احکام مندرج قانون کار و قانون کارکنان خدمات ملکی و سایر اسناد تقنینی مربوط صورت می گیرد.

تخلفات تأدیبی و وظیفوی

ماده سی و یکم:

موارد آتی تخلفات و وظیفوی خارنوال شناخته می شود:

۱- توقیف مظنون یا متهم در حالاتیکه برای احضار وی قانون طرق غیر از توقیف را پیشبینی نموده باشد و متهم آنرا تکمیل نماید.

۲- تأخیر عمدی در اكمال تحقیق یا اقامه دعوی در خلال میعادى که قانون تعیین نموده است.

۳- بی سرنوشت گذاشتن شخص در توقیف خانه یا محبس بخلاف حکم قانون یا بیشتر از میعاد معینه قانونی ناشی از اهمال یا غفلت.

۴- سایر مواردی که نقض وجانب سلوکی وی تشخیص گردد.

تخلفات جرمی و وظیفوی

ماده سی و دوم:

موارد آتی تخلفات جرمی خارنوال شناخته می شود:

۱- اهمال در امر نظارت از احوال مربوط به توقیف شدگان و محبوسین در داخل محابس و توقیف خانه ها، انصراف و یا عدم تعقیب متهم در احوالی که جرم ارتکاب گردیده و علیه متهم دلایل کافی الزام موجود باشد.

۲- توقیف یا صدور امر توقیف بدون دلایل مؤجه.

۳- بی‌اعتنایی به اطلاع از وقوع جرم یا شکایت شاکی یا درخواست مراجع در مواردی که تحریک دعوی موقوف به شکایت یا درخواست باشد یا انصراف از آن بدون دلایل مؤجه.

عواقب تخلفات

ماده سی و سوم:

(۱) هرگاه خارنوال مرتکب تخلفات مندرج ماده سی و دوم این قانون گردد، موضوع توسط ریاست تفتیش به امر لوی خارنوال بررسی گردیده و نتیجه غرض اتخاذ تصمیم به شورای عالی خارنوالی تقدیم می‌گردد.

(۲) در صورت ارتکاب جرم مندرج ماده سی و دوم این قانون وظیفه وی به تصویب شورای عالی تعلیق و تحقیق از وی توسط هیئتی متشکل از دو نفر خارنوال تحت ریاست یکی از اعضای شورای عالی اداره خارنوالی به تعیین لوی خارنوال صورت می‌گیرد.

فصل هشتم

احکام متفرقه

کارت هویت

ماده سی و چهارم:

خارنوالان دارای کارت هویت مخصوص بوده که از طرف شورای عالی خارنوالی تصویب می‌گردد و حین اجرای وظیفه ارائه می‌گردد.

لباس خارنوالان

ماده سی و پنجم:

خارنوالان مکلف اند هنگام اشتراک در جلسات قضایی به لباس مخصوصی که از طرف شورای عالی خارنوالی مشخص و در لایحه مربوط پیشبینی شده است، ملبس باشند.

پیشنهاد مقرر و وضع طرز العمل ها و لوایح

ماده سی و ششم:

شورای عالی خارنوالی می‌تواند به منظور تطبیق بهتر احکام این قانون و تنظیم وظایف بخش‌های مختلف خارنوالی، مقرر و تعدیل قوانین را در ساحات مربوط پیشنهاد و لوایح و طرز العمل‌ها را وضع نماید.

ثبیت دارائی

مادہ سی و ہفتم:

خارنوالان مکلف اند، قبل از اشغال وظیفہ، دارائی منقول و غیر منقول خویش را ثبت و از تغییر و افزایش در آن ہمہ سالہ بہ مراجع مربوط معلومات ارائه نمایند.

نشریہ اختصاصی

مادہ سی و ہشتم:

ادارہ خارنوالی دارای نشریہ علمی و تحقیقاتی اختصاصی می باشد.

مہر

مادہ سی و نہم:

ادارہ خارنوالی و ریاست های مرکزی آن و خارنوالی های سترہ محکمہ، استیناف و ابتدائیه و سایر ادارات مربوط دارای مہر مخصوص می باشند کہ از طرف شورای عالی خارنوالی مشخص می گردد.

تاریخ انفاذ

مادہ چہلم:

این قانون بعد از توشیح نافذ و در جریدہ رسمی نشر گردد. با انفاذ این، قانون خارنوالی منتشرہ جریدہ رسمی شمارہ (۷۸۶) سال ۱۴۲۲ هـ.ق و سایر احکام مغایر این قانون ملغی می گردد.